

Head õpilased, kolleegid, külalised!

Täna tähistame Eesti Vabariigi üheksakümne üheksandat aastapäeva.

Mul on hea meel, et teeme seda koos ühise kooliperena juba neljandat aastat!

Veel rohkem on aga hea meel, et Eesti on olemas ja elus, mul on hea meel, et Eestimaa on minu *isamaa, mu õnn ja rõõm* nagu laulame seda meie hümnis.

Eesti riigi sünnipäeva eel mõtleme taas omariiklusest, iseseisvusest, meie maast, meie inimestest, meie väärtustest.

Eesti on täna iseseisev ja demokraatlik Põhja-Euroopa riik. Eesti on saavutanud oma iseseisvuse kahel korral - esimest korda relvade ja sõjalise vastupanuga 1918. aastal ja teisel korral targalt, ilma verevalamiseta, ühtse perena tegutsedes ja lauldes 1991 aastal.

Eesti on Euroopa Liidu liige, Eesti on ÜRO liige, Eesti on NATO liige, Eesti on veel paljude teiste organisatsioonide liige, mis tähendab seda, et meid austatakse ja meiega arvestatakse. Me osaleme aktiivselt maailma elus.

Kuid, mis on siiski oluline ühe inimese jaoks, kes ühes või teises riigis elab?

Mis on see, mis määrab inimese sotsiaalse ja kultuurilise identiteedi?

Kas kõik inimesed on riigiga suheldes võrdses olukorras?

Kas kõigil on samasugused õigused ja kohustused?

Need on huvitavad ja väga isiklikud küsimused igaühe jaoks, kes on ennast sidunud meie riigiga, kes elavad ja töötavad või õpivad Eestimaal.

Riik on valitsemise vorm. See on seaduste ja korra süsteem. Kuid Eestis ja paljudes demokraatlikes maades eksisteerib võrdselt riigi kui institutsiooniga ka kodanikuühiskond – need on vabatahtlikkusel põhinevad erinevad organisatsioonid. Lisaks kodanikuühendustele jääb alati ühe vaba riigi keskmesse ka selle riigi kodanik, selle riigi elanik.

Tugev riik on sama tähtis kui meie kodanikuühiskond, kui meie pered, meie koolid, meie külad ja linnad. Kõiki meid kaasatakse riigi juhtimisse, oma elu korraldamisesse. Meil on vabad ja ausad valimised nii kohalikul tasandil kui ka riigikogusse.

Riigi tegevust jälgivad nii ettevõtjad kui tavakodanikud. Riigi tegevuse üle peab valvet nn viies võim - aus ja vaba ajakirjandus.

Eesti riik on noor Euroopa riik, kuid meie rahvas on elanud siin väikesel maalapil teadaolevalt juba üle kümne tuhande aasta!

Nende tuhandete aastate jooksul on Eestimaal ja eesti rahvas olnud erinevate võimude all: meid on valitsenud Saksa ordu, Taani ja Poola piiskopid, Rootsi kuningad, Vene tsaarid, Nõukogude Liidu kommunistlik partei - kuid vaatamata võõrvõimudele on Eestimaast saanud iseseisev ja arenenud demokraatlik riik.

Selles on ülitähtsat rolli etendanud meie inimeste haridus – see on rohkem kui elementaarne kirjaoskus, lugemisoskus, see on oskus kasutada kaasaegseid tehnoloogiaid, head suhtlemisoskused rahvusvahelisel tasemel ja hea koostööoskus kõigi maailma riikidega.

Aga mille järgi tuntakse täna maailmas Eestit, mille üle võiksime uhkust tunda? Siin vaid mõned näited:

- Eesti on tore ja turvaline elukoht - Eestis on ilus ja puhas loodus, siin elab veidi üle miljoni elaniku.
- Meie naabrid on Läti, Soome ja Venemaa.
- Meil on naispresident Kersti Kaljulaid.
- Eestis on leiutatud unikaalne spordiala - Kiiking, inimene teeb kiigul ringi ümber võlli.
- Eesti pealinnas (ja ka Sillamäe linnas) on tasuta ühistransport.
- Eesti üllatas kõiki ja võitis 2001. aastal Euroopas toimuva lauluvõistluse Eurovision. Võidu tõid Eestile Dave Benton ja Tanel Padar lauluga "Everybody".
- Eestis on E-valimised. Kui paljud maad alles vaidlevad E-valimiste turvalisuse üle, siis Eestis on see kasutusel juba alates 2005. aastast.
- Eestlased on leiutanud Skype'i.
- Eestlased on maailma tšempionid naisekandmises.
- Eestis elab maailmatuntud muusik ARVO PÄRT.
- Eesti koolitüdruk Kelli Sildaru on maailma kõige ägedam vigursuusataja.
- Meil saab noor inimene maailma parima hariduse – oleme maailmas esikohtadel õpilaste teadmiste testides.
- Eestis on Sillamäe Gümnaasium, kes tähistas jaanuari lõpus oma 5.ndat sünnipäeva.

Täna tähistame oma riigi sünnipäeva! Palju õnne kõigile! Elagu Eesti, elagu Sillamäe Gümnaasium!